

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/14/2020
Identifikačné číslo spisu: 5719203653
Dátum vydania rozhodnutia: 26.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5719203653.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu TURIEC - AGRO s.r.o., so sídlom Turčiansky Ďur 34, 038 43 Turčiansky Ďur, IČO 31 608 469 proti žalovanému Stavebná martinská spoločnosť spol. s r.o., so sídlom Na Bystričku 16/802, 036 01 Martin, IČO 31 638 996, zastúpenému AK JUDr. Míriam Podhradská s.r.o., so sídlom Ambra Pietra 10645/17, 036 01 Martin, IČO 50 157 892, o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13Cob/68//2020, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudkyňi Krajského súdu v Žiline, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Žiline Mgr Zuzana Štolcová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13Cob/68/2020.

Odôvodnenie

1 Dňa 24. novembra 2020 sudkyňa Krajského súdu v Žiline Mgr. Zuzana Štolcová v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) predložila spis Okresného súdu Martin sp. zn. 17Cb/63/2019, na Krajskom súde v Žiline vedený pod sp. zn. 13Cob/68/2020 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorú uplatnil žalobca, spolu so svojím vyjadrením k predmetnej námietke.

2 Žalobca podaním z 11. novembra 2020 vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi Mgr. Zuzane Štolcovej vo veci sp. zn. 13Cob/68/2020 z dôvodu, že konala ako sudkyňa na Okresnom súde Martin vo veci sp. zn. 15Cb/44/2003, kedy konanie prerušila do právoplatného rozhodnutia vo veci sp. zn. 18Cb/14/2003, vedenej tiež na Okresnom súde Martin, kedy sa oboznámila s obsahom konania sp. zn. 18Cb/14/2003 a neskôr v tejto veci aj konala v odvolacom konaní na Krajskom súde v Žiline, ktorý vec rozhodol rozsudkom sp. zn. 13Cob/156/2009 dňa 10. februára 2010.

3 Vo vzťahu k sudkyňi Mgr. Zuzane Štolcovej ďalej žalobca uviedol, že v predmetnom odvolacom konaní sp. zn. 13Cob/68/2020 sa žalovaný dovoľáva prihliadnuť na obsah spisu sp. zn. 18Cb/14/2003, s ktorým sa Mgr. Zuzana Štolcová oboznámila a v odvolacom konaní aj konala, a to vzbudzuje dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti sudkyne a je aj dôvodom vznesenia námietky zaujatosti pre jej pomer k veci. Namietaná sudkyňa sa podľa žalobcu mala sama namietat' aj z dôvodu, že v konaní vedenom na

Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13Cob/163/2012 bola z rozhodovania vylúčená, pričom predmetná vec vychádza z rovnakého skutkového a právneho základu a je medzi tými istými stranami sporu. Žalobca uviedol, že je ťažké považovať za náhodu, že v odvolacom konaní je vec pridelená vždy tej istej sudkyňi. Žalobca poukázal na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo/7/2005, z ktorého jednoznačne vyplýva, že do rámca skutočností spochybňujúcich nestrannosť súdu z objektívneho hľadiska patria predovšetkým rôzne prípady inkompatibility, teda situácie kedy sa sudca, rozhodujúci o veci, s ňou stretol už predtým. Pri vylúčení sudcu nie je v tejto súvislosti potrebné preukázať jeho osobnú zaujatosť, ale stačí preukázať, že existujú okolnosti, ktoré jeho nestrannosť objektívne spochybňujú. Žalobca uviedol, že o dôvode vznesenej námietky zaujatosti sa dozvedel dňa 06. novembra 2020, kedy mu bolo doručené predvolanie určené na pojednávanie na deň 25. november 2020, v ktorom bol uvedený údaj o predsedníčke senátu, ktorá má vo veci konať.

4 Sudkyňa Krajského súdu v Žiline Mgr. Zuzana Štolcová zaradená podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2020 do senátu obchodnoprávneho kolégia 13Cob, ktorému bola vec pridelená elektronickou podateľňou pod sp. zn. 13Cob/68/2020, vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti uviedla, že sa necíti byť vo veci zaujatá, je bez pomeru k veci, k stranám sporu a ich právnym zástupcom. Vo veci sp. zn. 15Cb/44/2003 vedenej na Okresnom súde Martin bola zákonnou sudkyňou. Išlo o vec žalobcu Stavebná martinská spoločnosť spol. s r. o. proti žalovanému TURIEC AGRO s.r.o. o zaplatenie sumy 258.080,40 Sk s príslušenstvom. V tejto veci dňa 08. júna 2004 vydala uznesenie, ktorým bolo konanie prerušené do právoplatného rozhodnutia veci vedenej pod sp. zn. 18Cb/14/2003. Od 01. februára 2006 sa stala sudkyňou Krajského súdu v Žiline. Vo vzťahu k rozhodovaniu vo veci samej vedenej pod sp. zn. 15Cb/44/2003 nebola členkou odvolacieho senátu, nakoľko bola uznesením NS SR sp. zn. 3Ndob/6/2011 zo dňa 15. marca 2011 vylúčená na základe podanej námietky zaujatosti žalobcom. Predmetom konania na Okresnom súde v Martine sp. zn. 15Cb/44/2003 bol uplatnený nárok žalobcu Stavebná martinská spoločnosť spol. s r. o. proti žalovanému TURIEC AGRO s.r.o. o zaplatenie stavebných prác podľa Zmluvy o dielo č. 10/01 zo dňa 29. júna 2001, voči ktorému sa žalovaný bránil tvrdením o započítaní svojej vzájomnej pohľadávky zo Zmluvy o dielo č. 13/2001 za omeškanie žalobcu s odovzdaním diela. Predmetom konania vedenom na Okresnom súde Martin sp. zn. 18Cb/14/2003 bol nárok žalobcu Stavebná martinská spoločnosť spol. s r. o. proti žalovanému TURIEC AGRO s.r.o. o zaplatenie ceny prevedených stavebných prác na základe Zmluvy o dielo č. 13/2001 a zmluvnej pokuty za omeškanie. Z titulu podaného odvolania bola vec vedená na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13Cob/156/2009. Predmetom odvolacieho konania sp. zn. 13Cob/68/2020 je nárok žalobcu TURIEC AGRO s.r.o. proti žalovanému Stavebná martinská spoločnosť spol. s r. o. o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 31.170,09 € s príslušenstvom. Napriek tomu, že vo vyššie popísaných konaniach uplatnené nároky mali základ a súviseli so Zmluvou o dielo č. 13/2001 zo dňa 31. októbra 2001, išlo o samostatne stojace nároky, ich skutkové a právne vymedzenie a k nim viažúca sa obrana v týchto konaniach bola predmetom dokazovania a jeho následného hodnotenia. K námietke pridelenia veci tej istej sudkyňi, Mgr. Zuzana Štolcová uviedla, že na Okresnom súde Martin v čase jej pôsobenia na tomto súde boli zriadené dva obchodné senáty (15Cb a 18Cb). Na Krajskom súde v Žiline v čase napadnutia predmetnej sporovej veci boli zriadené dva odvolacie senáty (13Cob a 14Cob). Napadnuté veci boli a sú prideľované podľa platného Rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline náhodným výberom a to elektronickými prostriedkami a v rámci senátu rovnomerne pridelené riadiacim predsedom.

5 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako súd nadriadený Krajskému súde v Žiline (§ 54 ods. 1 CSP) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti uplatnenej žalobcom (§ 52 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 49 ods. 1 a 3 CSP) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

6 Účelom ustanovenia § 49 ods. 1 CSP je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k stranám sporu alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď:

- k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je stranou sporu, zástupcom strany, prípadne intervenientom, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne, napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je

objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť),

- k stranám sporu, k zástupcom strán sporu alebo k osobám zúčastneným na konaní (o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu k uvedeným osobám charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu, a to tak pozitívneho ako aj negatívneho).

7 Podľa ust. § 49 ods. 1 CSP, sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa ust. § 49 ods. 2 CSP, vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštalácie.

Podľa ust. § 49 ods. 3 CSP, dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

8 Pri posudzovaní dôvodnosti tvrdení o skutočnostiach vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu je nutné vychádzať zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcu a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcovia sú totiž vo všeobecnosti vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí (len vtedy alebo až vtedy), ak so zreteľom na ich pomer k sporu, k stranám sporu, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP).

9 Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania určitej veci buď na základe uplatnenia námietky zaujatosti stranou sporu (§ 52 CSP) alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 50 CSP).

10 Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom pritom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

11 Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu iba výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

12 Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP. Rozhodujúca je teda existencia objektívnych skutočností, ktoré sa musia preukázať, a nie subjektívne domnienky uvedené stranou sporu.

13 V posudzovanej veci dospel NS SR k záveru, že nie sú dané dôvody pre vylúčenie menovanej sudkyne, ktorej bola predmetná vec (sp. zn. 13Cob/68/2020) pridelená na rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 17Cb/63/2019 zo dňa 23. januára 2020.

14 Svoj záver NS SR odôvodňuje tým, že žalobcom nebola preukázaná skutočná zaujatosť namietanej sudkyne Mgr. Zuzany Štolcovej. Z obsahu predloženého súdneho spisu, námietky zaujatosti a ani z vyjadrenia namietanej sudkyne nevyplýva splnenie zákonných dôvodov uvedených v ustanovení § 49 ods. 1 CSP pre rozhodnutie o vylúčení sudcu. Žalobca žiadnym, ani len nepriamym spôsobom nepreukázal, že by namietaná sudkyňa mala nejaký pomer k stranám sporu, k ich zástupcom, prípadne k prejednávanému sporu, resp. že by na rozhodovacie činnosť mali vplyv iné okolnosti. Tvrdená skutočnosť, že namietaná sudkyňa prejednávala a konala vo veci vedenej na Okresnom súde Martin pod

sp. zn. 15Cb/44/2003 bola dôvodom na jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania odvolacej veci vedenej pod sp. zn. 13Cob/348/2010. Jej vylúčenie vyplývalo zo zákona, kedy v zmysle ustanovenia § 14 ods. 2 OSP, platného a účinného v čase rozhodovania, bol na súde vyššieho stupňa vylúčený z prejednávania a rozhodovania sudca, ktorý vec prejednával a rozhodoval na súde nižšieho stupňa. Mgr. Zuzana Štolcová začala konať na Okresnom súde Martin vo veci sp. zn. 15Cb/44/2003 (vo veci pojednávala a následne konanie prerušila) a preto bola na odvolacom súde v konaní sp. zn. 13Cob/348/2010 z prejednávania a rozhodovania vylúčená. Predmetné vylúčenie však nemá vplyv na konanie tých istých strán sporu o inom predmete konania, a to aj v prípade, keď spor vychádza z tej istej zmluvy. Namietaná sudkyňa nemá žiaden pomer k veci, k stranám sporu a ani k ich právnym zástupcom. Uvedené nebolo tvrdené ani stranou sporu vo vznesenej námietke.

15 Zaujatosť namietanej sudkyne v prejednanom spore musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich ich vzťah k predmetu sporu alebo jeho stranám a zástupcom. Tvrdenia žalobcu uvedené v námietke zaujatosti predstavujú podľa názoru NS SR len jeho subjektívny názor a postoj. Vylúčenie namietanej sudkyne podľa § 49 ods. 1 CSP nie je dôvodné. Domnienka žalobcu o zaujatosti menovanej sudkyne vyplývajúca z tvrdenej skutočnosti, že prejednávala a konala ako sudkyňa vo veci vedenej pod sp. zn. 15Cb/44/2003 medzi žalobcom a žalovaným a žalovaný v predmetnom spore žiada prihliadnuť na obsah spisu 15Cb/44/2003, nezakladá postup ani podľa § 49 ods. 2 CSP, nakoľko v predmetnom konaní Mgr. Zuzana Štolcová vec pred súdom prvej inštancie nepredjednávala.

16 Žalobca v námietke zaujatosti poukázal na judikát NS SR sp. zn. 2 M Cdo/7/2005. V uvedenej veci išlo o námietku zaujatosti konajúceho sudcu vznesenú stranou sporu, kedy vec prejednávajúci sudca v čase vykonávania advokátskej praxe zastupoval právneho zástupcu žalovaných. Sám konajúci sudca žiadal o svoje vylúčenie z prejednávania, avšak z iných dôvodov. Žalobca ako dôvod na vylúčenie sudkyne z prejednávania predmetnej veci tvrdí, že konajúca sudkyňa sa s vecou oboznámila v rámci rozhodovania v inom spore medzi tými istými stranami sporu, pričom spor vznikol z rovnakého zmluvného vzťahu. Situácie, kedy sa sudca, rozhodujúci o veci, s ňou už predtým stretol sú také, kedy sudca v skoršom štádiu konkrétnej veci vystupoval v inom postavení, napr. ako advokát, prokurátor, vyšetrovateľ a iné. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 M Cdo/7/2005 nie je možné aplikovať na predmetnú vec.

17 Z uvedeného dôvodu NS SR pri svojom rozhodovaní vychádzal z prezumpcie nestrannosti konajúcej sudkyne, keďže žalobca neuviedol konkrétne objektívne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že konajúca sudkyňa disponuje určitým, nie celkom nezaujatým vzťahom k veci, resp. nepoukázal na akúkoľvek konkrétnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by na rozhodovaciu činnosť menovanej sudkyne mala mať vplyv nejaká iná skutočnosť. Prihliadol tiež na vyjadrenie dotknutej sudkyne Krajského súdu v Žiline k vznesenej námietke zaujatosti, z ktorej vyplýva, že strany sporu nepozná a necíti sa byť zaujatá, čím výslovne vylúčila možnosť vplyvu na jej rozhodovaciu činnosť.

18 Keďže v danej veci neboli zistené žiadne skutočnosti významné z hľadiska ustanovenia § 49 ods. 1 CSP, ktoré by sponchyňovali nezaujatosť a nestrannosť sudkyne Mgr. Zuzany Štolcovej, NS SR ako nadriadený súd podľa ustanovenia § 54 ods. 2 CSP rozhodol tak, že ju nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej odvolacej veci vedenej pod sp. zn. 13Cob/68/2020.

19 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.